

بیدار کردن روح کودک

بدون نردیدن کودکی که در خانه پرورش می‌یابد و محیط زندگی او، از خانه تجاوز نمی‌کند، باید از هر نوع آزادی بهره‌مند باشد، بازی‌های کودکانه یکی از ضروری‌ترین موضوعاتیست که باید اولیاء اطفال بدان توجه داشته باشند. بسیاری از بدران و مادران، بر اساس منطق‌های نارسا، کودکان خود را از بازی باز میدارند، و یا ابراهای ناجا میکینند، اینگونه افراد باید بدانند، که این سخت‌گیریه‌ها به رشد جسمی و روحی کودک لطمه می‌زند.

یکی دیگر از مسائلی که باید بدان توجه کامل داشت، موضوع آزادی فکری است. بسیاری از کودکان دائماً در حال پرسش و کنجکاوی هستند نوعاً جواب پرسشهای این نوع کودکان داده نمیشود و گاه با ابراز کلماتی از قبیل خفه شو، فضولی نکن او را آرام میکنند، و بدیهی است که این نوع رفتار، رشد فکری کودک را محدود می‌سازد و از نظر روحی عقده‌هایی در کودک به وجود می‌آورد، و جرات و ابتکار را از او می‌گیرد. هنگامیکه راه بیرون، بروی کودک باز می‌گردد و او با دنیای خارج از محیط خانه، ارتباط پیدا می‌کند و با هم‌شاگردیهای مدرسه آشنا می‌گردد دشواری تربیت کودک آغاز میشود و از همین موقع پدرها و مادرها باید با صبر و حوصله فراوان

و با بکار بردن اصول اساسی پرورش جگر—
گوشه‌های خود را تربیت کنند البته آزادی کامل
در این مرحله خطرناک است، باید سعی کنند
بوسیله راهنمایی‌های سودمند و آشنا کردن به
خوبی‌ها و زشتی‌ها بتدریج آنانرا از خطرات
باز دارند اولیاء اطفال باید کوشش کنند نیروی
تشخیص کودک را به کار اندازند تا
خودش زشتی و زیبایی را از یکدیگر تمیز دهد و
به اراده خود از بدیها گریزان باشد و بخوبیها
روی آورد .

تشریح عواقب زشتی‌ها و کردار ناپسند، در
سرکوب کردن تمایلات کاذبه موثر می‌باشد . بنا—
بر این با اتخاذ روش نرمش و تشویق، رفتار
پسندیده را در نظر او جلوه گر سازند و با
تذکرات خود آنها را از انجام کردار ناپسند
باز دارند. این اساسی ترین راهی است که
پیشوایان دینی در راهنمایی بشر انتخاب
کرده اند، همیشه سعی مینمودند با تذکرات و
راهنمایی‌های سودمند بشر را به خوبی‌ها و
سعادت دعوت کنند بدون اینکه آزادی فکر و
منطق را از او سلب کرده باشند
شخصیت متحول

کودک هر قدر بدوران بلوغ نزدیکتر میگردد
تربیت او دشوارتر میشود، دختر و پسر که در
آستانه بلوغ قرار گرفته‌اند، وجودشان همانند
دریائی است که گرفتار طوفان سهمناکی
شده‌است رهبری کشتی در چنین وضعی و
رسانیدن بساحل نجات، کار بسیار دشواری
است .

برخی از پدران و مادران در اثر نادانی،
بحران دوران بلوغ را تشدید مینمایند .

پدر و مادرها در این دوران حساس، باید از
سختگیریها و یک دندگیها خودداری کنند سعی
کنند نقش یک رفیق صمیمی را بازی کنند تا بدین
وسیله نظر فرزند را بسوی خود و خانه جلب کنند.
دراثر تفاهم و صمیمیت پدر و مادرها علاقه
فرزندان به محیط خانه فراوان تر میگردد،
کمترین سود این سازش اینست که زمینه
معاشرت‌های زنده در خارج از محیط خانه
خود بخود کاهش یافته راه ارشاده‌موارتر
می‌شود .

معمولا" در مشاوره‌های طبی و تربیتی ، سعی
می‌کنند که در طفل این تصور را بوجود بیاورند
که حرفهای او فهمیده می‌شود، سپس نقاط
ضعف و اشتباهات اعمالش را با او نشان میدهند
تا با تحریک شخصیت نهفته او، وی را بسه
واقعیات متوجه سازند .

و عبارت دیگر ، فرزند را باید طوری بار آورد
که اشیاء و کیفیت آنها را خوب فهمیده، خود
خواستار تحول واقعی گردد. چنین فردی حس
می‌کند که شخصا " باید سرنوشت خود را بسازد .

نکته‌ای که باید ناگفته نماند ، و از نظر
تربیتی بسیار حساس است اینست که بسیاری از
اولیاء واقعتا" دوران کودکی و جوانی را
فراموش میکنند و میخواهند از دریچه جهان
خود و خواسته‌های خویش در باره رفتار کودک
قضاوت کنند، و حال آنکه باید برای دنیای
پیچیده طفل احترام قائل شوند، و از نظر
خودشان در باره جهان مبهم وی قضاوت نکنند
و عبارت دیگر باید حرکات کودک را بوسیله
محرکات وی توجیه کنند نه بوسیله عوامل و
محرکهای شخصی خود .

کنترل شدید و زیانهای آن

برخی از پدران بر اثر فقدان رشد اجتماعی و فساد محیط، تربیت فرزند را خود بعهده می‌گیرند و عقیده دارند که باید تمام حرکات و سکنات فرزند را بررسی کامل نمود و در جزئی-ترین کارها عقاید خود را با او تحمیل می‌کنند.

این عده تربیت فرزند را براساس کنترل شدید استوار می‌نمایند، در نتیجه آزادی فکر و عمل از کودک سلب می‌گردد این نوع کودکان مانند بردگانی، اسیر اوامر و نواهی اولیاء خود می‌باشند. محیط خانه که باید کانون آسایش و صمیمیت باشد برای این کودکان حکم زندان را دارد. نتایج شومی که از این نوع تربیت عائد اجتماع میگردد فراوان است، در اینجا به برخی از آنها اشاره میشود:

۱- در چنین وضعی کودک بجای صمیمیت و یگانگی مجبور می‌گردد قیافه دفاعی بخود گرفته بدروغگوئی عادت کند، چه در اظهار واقعیات با داد و بیداد و فحش و ناسزا و گاه با کمک خوردن روبرو خواهد بود. در نظر چنین کودکان وسیله دفاعی و گریز از این نوع ناراحتیها، خلافگوئی است.

۲- زیان دیگر که در اثر این نوع تربیت عاید کودک میگردد نابودی شخصیت و استقلال اوست چه این نوع مداخلات و سختگیریها بیش از اندازه نیروی تشخیص کودک را از بین می‌برد چنین فرزندانی خواسته پدر را کورکورانه انجام میدهند و بطور غیرمستقیم دچار یکنوع حقارت روحی میگرددند. در نتیجه چنین کودکی پس از مدتی نیروی ابتکار و شخصیت را از دست

میدهد و انگیزه تقلید در او بحالت افراطی در می‌آید، این دسته از کودکان وقتی بزرگ میشوند ناتوانی مبارزه با مشکلات زندگی در اندک زمانی آنها را خرد و پامال میسازد و همیشه هالهای از یاس و بزمردگی در چهره آنان هویداست و از نشاط و شادابی اثری در رفتار و کردار شان دیده نمی‌شود.

۳- تعلیم و تربیت وقتی براساس تهدید و زور استوار شده باشد تربیتی در کودک بوجود نمی‌آورد و کودک برخلاف میل طبیعی کاری را

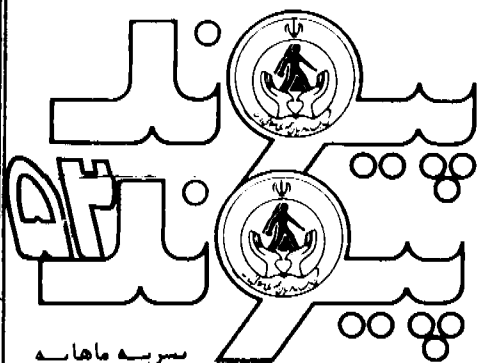

انجام میدهد و از عملی خودداری مینماید بدون اینکه چشمه تمایلات او بجوشش درآمده باشد، روی همین اصل، نغی و اثبات کودک را نمیتوان دلیل تربیت و ارشاد او دانست. در این نوع تربیت با از بین رفتن عامل قهر حرکات و سکنات با سرعت فوق العادهای تغییر مسیر میدهند.

بسیار دیده شده است که فرزندان از خاندان تقوی و فضیلت در اثر محدودیت های زیاد پس از گذشت زمان جبر و تهدید و بر خورداری از آزادی به فساد و تباهی زنده های دچار می گردند که باعث تعجب و شگفتی دیگران می شوند.

۴- دختر و پسر، نیازمند لطف اولیاء خود هستند، باید در زیربالیهای مهر و محبت پدر و مادر پرورش یابند این نیازمندی در دوران بلوغ شدت می یابد، پدران و مادران عاقل در چنین مواقع حساسی با فرزندان خود، نقش یک رفیق و دوست صمیمی را بازی می کنند تا با تجربه و دوراندیشی فرزند دلبنده شان را از انحراف و سقوط نگهداری کنند.

رابطه فرزند و پدر اگر بوسیله تهدید و اجبار برقرار باشد بمرور زمان فاصله آندو از یکدیگر زیادتر میگردد، کودکی که در محیط خفقان و فشار زندگی میکند نمیتواند خانه پدر و مادر را بعنوان پناهگاه ببیند بناچار در خیال خود پناهگاه دیگری بنامی نهد. نتایج شوم این پناهندگی و عواقب خطرناک آن بر همه آشکار است. چه بسیارند دختران و پسرانی که تاب تحمل سختگیریها را نیاورده اند و از خانه فرار می کنند و مشکل کودکان فراری را بوجود می آورند.

سریه ماهاب

انجمن اولیاء و مربیان جمهوری اسلامی ایران

وابسته به وزارت آموزش و پرورش

نشانی: تهران خیابان انقلاب - روی روی
دانشگاه تهران - خیابان فخر رازی - پلاک
۷۴-۷۶ تلفن: ۶۶۴۲۶۲۱ و ۶۴۷۱۱۶ و ۶۴۷۱۸۰ و ۶۶۴۴۴

بهمن ماه ۱۳۶۲ شماره مسلسل ۱۶۶

طرح و تنظیم: هوشنگ موفق اردستانی

بهاه تک شماره ۴۰ ریال - آئونه سالیانه ۴۰۰ ریال
متقاضیان می توانند وجه آئونه را از طریق
هریک از شعب بانک صادرات در تمام نقاط کشور
به حساب جاری ۸۰۴ بانک صادرات شعبه
فلسطین سزاوار به نام انجمن اولیاء و مربیان ایران
واریز نمایند و فیش آنرا به دفتر مجله ارسال
فرمایند.

تصا دارد برای مکاتبه و تقاضای آئونه حتما
از صندوق پستی تهران شماره ۱۲۵۵/۶۱ استفاده
فرمائید.